

MOTIONER OCH FÖRSLAG

ÅRSMÖTESHANDLINGAR
ÅRSMÖTE 2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

MOTIONSBEREDNING LÖRDAG 6 MAJ GRUPP 1	3
MOTIONSBEREDNING LÖRDAG 6 MAJ GRUPP 2	3
MOTION 1: Om fokus på kvinnor med funktionsnedsättning	4
MOTION 2: Amnesty ska erkänna prostitution som betalt övergrepp	7
MOTION 3: Utveckling av svenska Amnesty Internationals webshop	12
STYRELSENS FÖRSLAG 1: Ny organisatorisk modell för hur kandidater till valberedningen bereds och utses	16
STYRELSENS FÖRSLAG 2: Tillägg i Direktiv för valberedningen kopplat till partipolitisk obundenhet	19
STYRELSENS FÖRSLAG 3: Införande av lokalföreningar inom Amnesty Sverige	23
STYRELSENS FÖRSLAG 4: Nytt direktiv med mera för Granskningskommittén	28
STYRELSENS FÖRSLAG 5: Ändringar i sektionens stadgar gällande rätten att teckna firma	31
STYRELSENS FÖRSLAG 6: Ändringar i sektionens stadgar gällande digitala årsmöten	32
STYRELSENS FÖRSLAG 7: Om medlemsavgifternas storlek 2024	33

MOTIONSBEREDNING LÖRDAG 6 MAJ GRUPP 1

- Förslag 1. Ny organisatorisk modell för hur kandidater till Valberedningen ska beredas och utses
- Förslag 2. Tillägg i Direktiv för Valberedningen kopplat till partipolitisk obundenhet
- Förslag 3. Införande av lokalföreningar inom Amnesty Sverige
- Förslag 4. Nytt Direktiv med mera för GK

MOTIONSBEREDNING LÖRDAG 6 MAJ GRUPP 2

- Förslag 5. Ändringar i sektionens stadgar gällande rätten att teckna firma
- Förslag 6. Ändringar i sektionens stadgar gällande digitalt årsmöte
- Förslag 7. Medlemsavgiftens storlek 2024
- Motion 1. Fokus på kvinnor med funktionsnedsättning
- Motion 2. Amnesty ska erkänna prostitution som betalt övergrepp
- Motion 3. Utveckling av svenska Amnesty Internationals webshop

MOTION 1: Fokus på kvinnor med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning och särskilt kvinnor med funktionsnedsättning är en ofta bortglömd grupp i Sverige såväl som i världen. Kvinnor med funktionsnedsättningar utsätts oftare för våld. Personer med funktionsnedsättningar möter olika former av diskriminering. Amnesty jobbar sedan tidigare dels med allmänna rättigheter, dels specifika som för hbtqia+-personer och kvinnors rättigheter då det inte räcker med bara fokus i allmänhet.

På samma sätt krävs det specifikt fokus för personer med funktionsnedsättning och kvinnor med funktionsnedsättning i synnerhet. Det finns också en rättighetskonvention för personer med funktionsnedsättning. Det jag vill uppnå med denna motion är att Amnesty också arbetar med frågor kring rättigheter för personer med funktionsnedsättning såväl inom egna aktivistgrupper och i kvinnorrättsgrupperna.

En konsekvens av motionen skulle vara att se över att man har kompetensen att bygga upp tillräcklig kunskap kring frågorna. En ytterligare konsekvens är ifall fokus skulle tas från andra frågor inom Amnestys arbete.

De resurser som krävs är att starta upp en arbetsgrupp för de som är intresserade, för att samla in fakta och kunskap, samverka med aktivistgrupper och att sprida information och påverka kring frågan.

Årsmötet föreslås besluta

att under 2023 starta upp en arbetsgrupp kring hur Amnesty ska arbeta med funktionsrättsfrågor;

att möjligheten för Amnestygrupper att arbeta med rättigheter för personer med funktionsnedsättning i Sverige och i världen möjliggörs;

att kvinnorrättsgrupper inkluderar kvinnor med funktionsnedsättning i sitt arbete;

att detta ska gälla från hösten 2023;

att följande åtgärder ska redovisas i en rapport.

/Klara Bengtsson, Kvinnorrättsgruppen i Lund

STYRELSENS MOTIONSYTTRANDE

Amnestys /svenska Amnestys arbete till dags dato

Styrelsen delar motionärens uppfattning att diskriminering mot personer med funktionsnedsättning är ett utbrett människorättsproblem. Styrelsen delar även uppfattningen att funktionsnedsättning i relation till andra diskrimineringsgrunder, såsom kön, ökar risken för utsatthet. Kvinnor med funktionsnedsättning löper

exempelvis större risk att utsättas för fysiska och sexuella övergrepp än kvinnor utan funktionsnedsättning.

Diskrimineringsförbudet, där funktionsnedsättning ingår, är en central del av folkrätten. Dessutom syftar konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning att främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter. Konventionen erkänner att kvinnor och flickor med funktionsnedsättning ofta är utsatta för större risk för våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande.

Amnesty utvecklar löpande arbetet med diskrimineringsfrågor internationellt och har tidigare belyst människorättskränkningar för kvinnor med funktionsnedsättning i relation till bland annat väpnade konflikter, sexuella- och reproduktiva rättigheter samt våld mot kvinnor.

Amnestys planer framöver

I Amnesty Sveriges verksamhetsstrategi för 2022–2030 omfattas icke-diskriminering som ett av två prioriterade övergripande områden, både i Sverige och runt om i världen. Funktionsnedsättning har inte tidigare varit en prioriterad diskrimineringsgrund, men Amnesty Sverige planerar att successivt arbeta med fler och fler diskrimineringsfrågor.

Konsekvensanalys

Styrelsen delar motionärens huvudsakliga argument att Amnesty Sverige bör stärka sitt arbete med funktionsnedsättning, särskilt i relation till kvinnors rättigheter.

Svenska sektionen inom Amnesty grundar merparten av sitt arbete på material från Amnestys internationella sekretariat. Ett förstärkt fokus på kvinnor med funktionsnedsättning inom svenska sektionen förutsätter därmed att det finns rapporter eller annat underlag för att fördjupa arbetet med frågan. Fokus på funktionsnedsättning som diskrimineringsgrund är inte utpekad i den regionala strategin för Europa 2022–2025, arbetet med att stärka svenska sektionens fokus på detta område kan därför försvåras.

Aktivistgrupper inom Amnesty är fria att själva välja vilka frågor de vill arbeta med inom sitt område. I dagsläget står det kvinnorättsgrupper fritt att i den mån det finns material som innefattar kvinnor med funktionsnedsättning välja att arbeta utifrån detta. På motsvarande sätt innebär detta att ett årsmötesbeslut inte kan besluta huruvida kvinnorättsgrupper måste inkludera frågor om funktionsnedsättning i sitt arbete.

Styrelsens yrkande

Styrelsen anser att det ligger i den svenska sektionens intresse att ytterligare stärka kunskap och kompetens om människorättskränkningar för personer med

funktionsnedsättning både i relation till kvinnorättsfrågor och andra människorättsområden.

Styrelsen yrkar bifall av motionen med föreslagen ändring.

Årsmötet föreslås besluta:

att under 2023 starta upp en arbetsgrupp kring hur Amnesty Sverige ska arbeta med funktionsrättsfrågor.

MOTION 2: Amnesty ska erkänna prostitution som betalt övergrepp

Bakgrund

Amnesty International definierar prostitution som "sex mot ersättning mellan samtyckande vuxna". Idag har även Amnesty en internationell policy som kallar till mänskliga rättigheter för personer som "säljer sex". Mänskliga rättigheter för alla människor är en självklarhet, men policyn har fel fokus. Prostitution är betalt övergrepp, även kallat kommersiell sexuell exploatering, och Amnestys policy kallar då idag sexuella övergrepp för sex med samtycke. Vilket innebär att Amnesty vill avkriminalisera betalda sexuella övergrepp.

Att kalla betalt övergrepp för samtycke är fel och respektlöst mot de utsatta och behöver därför ändras. Enligt prostituerade själva samt poliser inom trafficking-roteln, forskare och organisationer som Talita, Novahuset, OKSE, Alltid Sedd med flera, som faktiskt jobbar med att hjälpa prostituerade och träffar dem dagligen, är prostitution inte någon människas förstahandsval. Prostituerade låter sig bli komersiellt exploaterade för att de måste, om inte för pengar så är det droger, tvång av en utomstående, för visum, boende eller som självskadande beteende (psykiskt tvång). Därmed inte riktigt samtycke.

En stor majoritet av de utsatta i Sverige börjar sälja sig själva som minderåriga, att uppmuntra till bättre arbetsvillkor höjer varken den ingångsåldern eller ändrar anledningarna till varför man börjar. Enligt den svenska lagen är även sex aldrig frivilligt om offret behöver utföra sexuella handlingar på grund av beroendeposition, hot, tvång, rädsla, eller allmän utsatt situation. Att erkänna prostitution som betalt övergrepp skulle därför ändra fokuset till att skydda särskilt utsatta människor från att bli sexuellt exploaterade och därför ge rättigheter till offer genom skydd, behandling/vård, integration m.m och inte genom att göra det enklare för offer att bli exploaterade.

Avkriminalisering ser bra ut utåt men det finns flertal studier som visar på att länder med liberal lagstiftning har ökat trafficking handeln och att de sexuellt exploaterade (prostituerade) har fått utstå fler mord och grövre våld än länder som har den svenska modellen för prostitution. Det vill säga, olagligt att köpa men inte att sälja.

Att erkänna prostitution som betalat övergrepp skulle endast kräva resurser i form av tid och utbildning av de som jobbar inom Amnesty.

Årsmötet föreslås besluta

att Amnesty Sverige tar upp detta till Amnesty International Globalt Årsmöte för att ändra hela Amnesty Internationals uppfattningen om prostitution och dess definition. Målet skulle då vara:

- Att Amnesty International Globalt, publikt erkänner prostitution som betalt övergrepp.
- Att policyn istället fokuserar på de mänskliga rättigheter som de sexuellt exploaterade behöver och inte se dem som offer och inte arbetare som behöver facklig hjälp.
- Att Amnesty Internationals policy ska uppmana länder att införa den svenska modellen angående prostitution. Det vill säga, kriminalisera köpande av sexuellt övergrepp men inte att säljandet.
- Att starta en kampanj som arbetar för prostituerade/sexuellt utnyttjades rättigheter.
- Att alla som kommer vara inblandade i den nya kampanjen eller skrivandet av information gällande skydd mot offer för sexuellt utnyttjande ska utbildas i ämnet.
- Att när man skriver den nya Amnesty policyn angående att prostitution är betalt övergrepp, och utbildningen för de som ska arbeta med kampanjen som hjälper sexuellt exploaterade, ska diskuteras med experter och utsatta för att policyn ska kunna skydda de exploaterade på bästa sätt.

*/Christine Gandal, gruppsekreterare för studentgruppen 182 i Uppsala.
Med stöd av Amnestymedlemmarna Moa Berming, Jonas Holmberg, Klara Pettersson, Olga Krakhmaleva, Gustav Magnusson, Klara Strindlund och Elin Persson*

STYRELSENS MOTIONSYTTRANDE

Amnestys arbete till dags dato

Personer som har sex mot ersättning är en av de mest marginaliserade grupperna i världen. De riskerar att utsättas för våld, våldtäkt, trakasserier, utpressning, trafficking, diskriminering, frihetsberövande, tvångsvräkningar och att exkluderas från hälso- och sjukvård. Amnesty anser att stater runt om i världen idag gör alldeles för lite för att stoppa våld och övergrepp mot människor som har sex mot ersättning och skydda deras mänskliga rättigheter.

Detta var bakgrunden till att Amnesty år 2013 inledde en process med att arbeta fram en policy angående hur stater bör agera för att på bästa sätt respektera, skydda och stärka mänskliga rättigheter för de som har sex mot ersättning. Processen pågick i flera år och innebar omfattande utredningsarbete, interna diskussioner och konsultation på flera nivåer i organisationen. På sektionsnivå liksom internationellt, både internt och externt. Processen innebar även konsultation med individer och organisationer som bildats, organiseras och drivs av personer med egen erfarenhet av att ha sex mot ersättning.

Arbetet ledde slutligen fram till att Amnestys högsta beslutande organ (Internationella rådsmötet, ICM) 2015 tog ett globalt beslut om principiella utgångspunkter och ramar för den kommande policyn. Det handlade bland annat om att principer om jämställdhet och icke-diskriminering skulle ligga till grund för policyn, liksom principen om skademinimering, att stater måste säkerställa ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter för alla så att ingen person måste ha sex mot ersättning mot sin vilja, samt att var och en som vill sluta ha sex mot ersättning ska ha möjlighet och få stöd att göra det. Amnestys tidigare ställningstagande om att människohandel och kommersiell sexuell exploatering av barn är allvarliga människorättsbrott som måste bekämpas och bestraffas skulle fortsatt gälla. Detta var sammantaget viktiga principer som den svenska sektionen aktivt var med och drev igenom.

Däremot motsatte sig den svenska sektionen avkriminalisering av alla aspekter av sexarbete som en generell utgångspunkt för policyn och presenterade därför ett motförslag. Det svenska förslaget fick dock mycket lite stöd från övriga rörelsen.

Under hela den efterföljande processen med att utveckla en policy lade den svenska sektionen ned mycket arbete och resurser för att aktivt påverka innehållet. Både under åren före ICM 2015 och fram tills att den slutliga policyn antogs av den internationella styrelsen 2016 strävade den svenska sektionen efter att förbättra innehållet i alla de utkast som arbetades fram. Den slutliga policyn som antogs 2016 var både omfattande och genomarbetad. Policyn hade föregåtts av både en gedigen konsultationsprocess och demokratiskt fattade beslut inom hela Amnestyrörelsen.

Idag är policyn om staters ansvar för att respektera, skydda och uppfylla mänskliga rättigheter för personer som har sex mot ersättning i bruk och har legat till grund för utredningsarbete och Amnestyrapporter i flera olika länder. För svenska sektionens vidkommande kan rapporterna om Norge (2016) och Irland (2022) vara av särskilt intresse då dessa länders lagstiftning har stora likheter med den i Sverige. Rapporterna visar att även om det inte är kriminaliserat att ha sex mot ersättning i Norge och Irland så leder andra lagar som kriminaliserar sexköp, koppleri och bordellverksamhet till ökade risker och utsatthet för de som har sex mot ersättning.

I många delar av världen är en policy om avkriminalisering av sex mot ersättning en förutsättning för att kunna arbeta effektivt med människorättskränkningar. Exempelvis rapporterade Amnesty 2014 om situationen i Nigeria där personer som har sex mot ersättning systematiskt trakasseras av polis genom sexuellt våld. Dessa övergrepp anmäls i princip aldrig av rädsla för åtal. Amnesty anser att en global policy som beaktar denna dubbla utsatthet för personer som har sex mot ersättning är en förutsättning för att kunna stärka mänskliga rättigheter och förbättra dessa personers livssituation.

Amnestys planer framöver

I den regionala strategin för Europa, som grundar sig på den globala strategin, är mänskliga rättigheter för personer som har sex mot ersättning ett av flera prioriterade områden 2022–2025. Strategins prioriterade områden syftar till att angripa könsbaserat våld, marginalisering och diskriminering för personer som har sex mot ersättning. Strategin pekar särskilt ut att ifrågasätta lagar och policys som riskerar att inskränka mänskliga rättigheter för personer som har sex mot ersättning, på Irland och i andra länder.

Sekretariatet i Sverige planerar sedan tidigare att höja kunskapsläget bland anställda i linje med framtagna policy om staters ansvar för att respektera, skydda och uppfylla mänskliga rättigheter för personer som har sex mot ersättning. Styrelsen ser möjligheter i att kompetenshöjande insatser även skulle kunna inkludera intresserade medlemmar och aktivister om sådant intresse finns.

Konsekvensanalys

Som del av en global organisation kan svenska sektionen driva olika frågor internationellt. Den svenska sektionen har exempelvis möjlighet att vara med och påverka vid framtagandet av policys under processens gång. Däremot kan inte en enskild sektion anta en egen policy i strid mot beslutade globala policy. Detta är både styrkan och utmaningen med att vara en global rörelse.

Motionärerna önskar att Amnesty Sverige ska erkänna all form av sex mot ersättning (prostitution) som betalat övergrepp, samt driva frågan internationellt i syfte att Amnesty International globalt också ska inta en sådan position. Detta skulle innebära att den svenska sektionen skulle lyfta en fråga som den globala Amnestyrörelsen redan diskuterat i en flerårig process och där en tydlig majoritet av sektionerna röstat för den policy som motionärerna vill förändra.

Arbetet med att ta fram en global policy föregicks av en bred konsultation av människor med egen erfarenhet av att ha sex mot ersättning. En viktig slutsats av denna konsultation är att erkänna att även individer som lever under svåra och begränsade omständigheter har förmåga att fatta beslut om sitt eget liv. Även den som har få alternativ måste kunna kräva att bli erkänd som en rationellt handlande människa med samma människovärde som andra och respekteras för de beslut hen fattar. Att synliggöra att det finns en skillnad mellan frivilligt sex mot ersättning mellan vuxna och allvarliga människorättskränkningar där samtycke saknas (såsom människohandel, sexuell exploatering eller sexuellt våld) har varit särskilt viktigt för de personer med egen levd erfarenhet som Amnesty har konsulterat.

Slutligen skulle detta också som en indirekt konsekvens innebära att den svenska sektionen uppmanar den globala rörelsen att sluta arbeta med att förbättra livsvillkoren för personer som har sex mot ersättning i olika delar av världen.

Styrelsen är medvetna om att Amnestys policy om staters ansvar för att respektera, skydda och uppfylla mänskliga rättigheter för personer som har sex mot ersättning har väckt starka reaktioner i Sverige. Syftet med att ha gemensamma policys grundade i människorättsprinciper är dock att säkerställa att Amnesty som global organisation använder samma måttstock överallt. Olika frågor är olika kontroversiella i olika länder då kontexten skiljer sig åt. Medan Amnestys ställningstaganden i frågan kring sex mot ersättning varit mycket kritiserad i Sverige så har andra sektioner tidigare mött liknande reaktioner i exempelvis abortfrågan.

Styrelsens yrkande

Styrelsen anser att det är positivt att medlemmar i svenska sektionen engagerar sig för att synliggöra de många människorättskränkningar som personer som har sex mot ersättning regelmässigt utsätts för.

Styrelsen vill arbeta för att i högre grad synliggöra det arbete som Amnesty International bedriver globalt för att respektera, skydda och uppfylla mänskliga rättigheter för personer som har sex mot ersättning, exempelvis genom utbildningsinsatser eller riktade kampanjer. Styrelsen uppfattar dock inte att detta rymms inom motionens andemening som fokuserar på att ändra Amnestyrörelsens definition av sex mot ersättning.

Amnestyrörelsen har under flera års tid utrett frågan och därtill antagit nuvarande policy i demokratisk ordning med stöd från en tydlig majoritet av sektionerna. Styrelsen bedömer att förutsättningarna att påverka och ändra definitionen av sex mot ersättning i Amnestys globala policy är obefintlig, eftersom det helt saknas stöd för en sådan förändring i de globala Amnestyrörelsen.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 3: Utveckling av svenska Amnesty Internationals webshop

Bakgrund

Svenska sektionen av Amnesty har en webbutik på hemsidan, www.butik.amnesty.se, en butik som under väldigt många år har skötts av Lundaavdelningen. Webbutiken säljer kläder, reflexer, anteckningsblock mm med Amnestys logotyp. Lager, packning och utskick sköts i Lundaavdelningens butikslokaler i centrala Lund. Lundaavdelningen och dess styrelse är måna om verksamheten och lämnar det praktiska stöd vi kan.

Vi ser minst två syften med webbutiken, dels drar den in pengar till Amnesty, dels utgör den ett skyltfönster för oss, den kan i bästa fall dra till sig kunder som i vanliga fall inte besöker Amnestys hemsida.

Webshopens utbud har minskat under en längre tid och det sker en liten, om ens någon, utveckling av utbudet eller av webshopens grafiska utformning. Detta märks i en minskande försäljning. Vid jämförelse med till exempel butikerna i Australien eller mer närliggande UK så blir det uppenbart att de har ett mycket större och modernare utbud. Butiken annonseras inte heller på någon framträdande plats på svenska Amnestys hemsida. I England till exempel har webshopen en helt egen hemsida.

Vi tror att en levande nätbutik som förnyar, moderniserar och ökar sitt utbud regelbundet, skulle attrahera många fler besökare på hemsidan vilket innebär större intäkter men också att Amnestys produkter skulle synas på stan. Fler skulle känna till och kanske också bli medlemmar i Amnesty.

Det finns därför ett behov av och ett stort utrymme för att utveckla verksamheten för att även i fortsättningen kunna uppfylla de uttalade syftena med webshopen.

Syfte med förslaget

Syftet med denna motion är att ge förutsättningar för att utveckla utbudet i och grafiska utformningen av svenska Amnestys webshop för att göra webshopen och dess utbud mera tilltalande och lockande för både medlemmar och intresserade. Därigenom kan kännedomen om Amnesty öka liksom intäkterna.

Årsmötet föreslås besluta

att uppdra åt styrelsen att upprätta en handlingsplan för utveckling av webshopen

att uppdra åt styrelsen att avsätta medel i budgeten för Amnesty International, Svenska Sektionen, för genomförande av handlingsplanen;

att uppdra åt styrelsen att uppdra åt ansvariga att göra mer reklam för webshopen på hemsidan och i sociala medier så att medlemmar och intresserade hittar till hemsidan.

/Amnesty International Lundaavdelningen

STYRELSENS MOTIONSYTTRANDE

Amnestys /svenska Amnestys arbete till dags dato

Svenska sektionen av Amnesty har en webbutik på hemsidan, butik.amnesty.se. Ansvaret för webbutiken har delats mellan sekretariatet och Lundaavdelningen. Lager, packning och utskick har Lundaavdelningen tagit hand om medan sekretariatet har ansvarat för budget, marknadsföring samt inköp och sortiment. Webbutiken säljer profilprodukter med Amnestys logotyp och försäljningen är undantagen från beskattning enligt 7 kap. 3 § IL då försäljningen är *en verksamhet som har en naturlig anknytning till organisationen allmännyttiga ändamål*.

Annonsering sker fyra gånger per år i Amnesty Press. Annonsering görs också i epost-utskick till medlemmar och supporters vid lämpliga tidpunkter under året: exempelvis julhandeln, sommar, pride mm. Produkter fylls på vid behov. I nuläget har butiken ett gammalt gränssnitt som upplevs omodernt och som inte ger den bästa användarupplevelsen för besökarna i butiken.

Marginalen på produkterna som säljs i butiken är liten. Under de senaste 8 åren har butikens resultat inte genererat mer än dess kostnader i drift och inköp.

ÅR	Kostnader	Intäkter
2022	177.798	86.883
2021	176.903	94.836
2020	126.224	81.874

Om webbutikens omsättning och resultat ökar markant finns en risk att de skattemässiga grunderna försvinner samt att försäljningen skulle överstiga taket för att fortsätta driva momsbefriad försäljning. Det skulle innebära en markant ökning i pris för webbutikens produkter då 25% moms skulle tillkomma. Det skulle även tillkomma en administrativ hantering att redovisa moms till Skatteverket för webbutikens försäljning.

Amnestys planer framöver

Amnesty Sverige planerar att fortsätta verksamhet som idag men ser ett behov av att se över det grafiska gränssnittet.

Konsekvensanalys

Marginalerna på försäljningen i webbutiken är låga. Av den anledningen skulle en uppskalning av butikens verksamhet inte ge Amnesty Sveriges insamling nämnvärda tillskott. En mycket kraftig höjning av priset för produkterna skulle krävas för att ge ett bidrag till insamlingen, vilket skulle vara svårt att motivera mot butikens kunder. En satsning på ökad verksamhet i butiken skulle behöva ta resurser från annan fundraisingverksamhet som bidrar mer till sektionens intäkter.

Då kostnaderna i förhållande till intäkterna är höga så får det också, vid en ökning av butikens verksamhet, negativa effekter på balansen mellan insamlingskostnader och ändamålskostnader. För att behålla Amnesty Sveriges 90-konto så får kostnaderna för insamling och administration inte överskrida 25% av totala intäkter. Den balansen kan inte uppnås i butiken.

En kraftig satsning på butiken, med ökad försäljning, skulle leda till att verksamheten kunde betraktas konkurrera med kommersiell verksamhet, och skulle bli momspliktigt. Detta skulle i sig leda till ytterligare minskade marginaler och bidrag till insamlingen.

En förbättrad grafisk utformning av webbutiken skulle förbättra upplevelsen för besökarna i butiken samt få en positiv effekt på uppfattningen om Amnesty. I nuläget har butiken ett gammalt gränssnitt som upplevs omodernt.

Styrelsens yrkande

Styrelsens bedömning är att det inte finns anledning att öka verksamheten av webbutiken i form av personella resurser och verksamhetskostnader i syfte att öka försäljningen då det:

- skulle riskera att försäljningen inte längre anses vara undantagen beskattning vilket skulle innebära dyrare produkter, högre administrativ insats samt lägre intäkter.
- skulle försämma balansen mellan insamlingskostnader och ändamålskostnader.
- skulle innebära mindre resurser till andra fundraisingaktiviteter som bidrar mer till sektionens insamling.

Styrelsen instämmer med motionärerna att butiken är ett av Amnesty Sveriges skyltfönster och det finns ett behov av att se över möjligheterna att förbättra upplevelsen för besökarna i webbutiken genom en förbättrad grafisk utformning.

Styrelsen yrkar bifall på den del av motionen som föreslår att utveckla det grafiska gränssnittet, men yrkar avslag på den del av motionen som handlar om att öka omfattningen av verksamheten i butiken.

Årsmötet föreslås besluta

att uppdra åt styrelsen att upprätta en handlingsplan för utveckling av webbutikens grafiska utformning;

att uppdra åt styrelsen att avsätta medel i budgeten för Amnesty International, Svenska Sektionen, för genomförande av handlingsplanen.

STYRELSENS FÖRSLAG 1: Ny organisatorisk modell för hur kandidater till valberedningen bereds och utses

Bilagor

Bilaga 1: Ändringar i sektionens stadgar till följd av förslagen

Bilaga 2: Ändringar i Direktiv för valberedningen till följd av förslaget

Bilaga 3: Direktiv för valberedningens valberedning

Enligt sektionens stadgar är det distriktens ansvar att nominera kandidater till valberedningen. Arbetsprocessen har varit strukturerad så att distriktsombuden utser en "Valberedningens valberedning", bestående av två till fyra personer. "Valberedningens valberedning" bereder och presenterar sitt förslag till årsmötet. Årsmötet väljer valberedning.

I syfte att förbättra strukturerna för medlemsdemokratin och främja medlemsinflytande initierade styrelsen 2017 en medlemsdemokratiutredning. Utredningen resulterade bland annat i att styrelsen till årsmötet 2019 lade fram ett förslag om övergång till representativ demokrati. Årsmötet avtog förslaget och Amnesty Sverige behöll direktdemokrati som styrmodell, det vill säga att alla medlemmar har en röst på årsmötet. Därefter har distriktsaktiva fortsatt diskussionen om distriktens roll och uppdrag. Diskussionerna ledde vintern 2022 fram till en konsultation, med representanter från distrikt, grupper, sektionsstyrelsen och sekretariatet.

Som ett resultat av dessa diskussioner har distrikten framfört att distriktens ansvar för att föreslå kandidater till valberedningen inte har stöd i Amnesty Sveriges styrmodell. Distrikten menar att årsmötet bör besluta om en ny struktur som följer direktdemokratis logik för hur kandidater till valberedningen ska beredas.

Under senare år har allt färre distrikt varit aktiva och antalet distriktsombud har minskat. I praktiken har det de senaste åren fallit på sekretariatet att tillfråga lämpliga personer om att ingå i "Valberedningens valberedning", och distrikten har endast fattat det formella beslutet om att tillsätta föreslagna personer i gruppen.

Utifrån distriktens önskemål och de senaste årens utveckling har styrelsen sett över andra organisatoriska modeller för hur kandidater till valberedningen kan beredas.

Förutsättningar

Den vanligaste styrmodellen i organisationer av liknande storlek som Amnesty Sverige är representativ demokrati där olika delar av organisationen nominerar kandidater till valberedningen. Nomineringarna bereds därefter av valberedningen som lägger fram ett förslag till årsmötet.

Amnesty Sveriges styrmodell (direkt demokrati) innebär att Amnesty Sverige behöver utforma en modell för nomineringar och beredning av kandidater till valberedningen som inte är lika vedertagen inom organisationer av Amnesty Sveriges storlek, men passar organisationens nuvarande förutsättningar.

Vissa organisationer har en modell där årsmötet inleds med att årsmötet tillsätter en grupp som har i uppgift att under årsmötet ta fram förslag till valberedning. Detta är dock en relativt sårbar modell som ger kort om tid för reflexion över gruppens sammansättning, det kan också resultera i att endast årsmötesdeltagare blir aktuella som kandidater till valberedningen. Det finns även en risk för att inte tillräckligt många kandidater ställer upp med så kort varsel.

Styrelsen förordar att de personer som bereder förslag till valberedning ges goda möjligheter att kommunicera med medlemmarna om vilka kompetenser som efterfrågas till valberedningen, samt om tidsperiod för nomineringar. Styrelsen förordar också att gruppen har gott om tid att bereda ett förslag som tar hänsyn till behovet av en bred representation av erfarenheter, bakgrunder och perspektiv inom valberedningen som helhet, i syfte att skapa en jämlik och inkluderande organisation.

Styrelsens förslag

Med detta som utgångspunkt föreslår styrelsen att valberedningen får ett utökat uppdrag att även bereda förslag på kandidater till valberedningen.

Styrelsen föreslår att beredningen ska göras av de personer i valberedningen vars mandat inte löper ut vid nästkommande årsmöte.

Styrelsen föreslår vidare att valberedningen utökas med en person, från fem ordinarie ledamöter och en suppleant till sex ordinarie ledamöter och en suppleant. Ledamöterna väljs för en tid av två år med val av tre ledamöter det ena året och tre ledamöter det andra året. Suppleanten väljs för en tid av ett år.

Utmaningar och regleringar

Förslaget innebär en högre arbetsbelastning för valberedningen. Styrelsen vill därför betona att organisationen framöver bör vara försiktig med framtida förändringar som kan innebära att valberedningens uppdrag utökas ytterligare. Det är av högsta vikt för organisationen att ideella förtroendeuppdrag är rimliga vad gäller tidsåtgång, omfattning och kravställning.

Styrelsen är också medveten om att förändringen innebär viss risk för jäv. Därför föreslår styrelsen att det är den grupp inom valberedningen, vars mandat inte löper ut, som bereder förslaget till kommande valberedning.

I stadgarna regleras följande "[...] förtroendevalda får maximalt tjänstgöra i en sammanhängande period av sex år. Därefter måste ett uppehåll göras på minst två år för att kunna omväljas till samma organ."

Förslaget innehåller att valberedningen, i sina förslag till samtliga förtroendeorgan och i enlighet med Amnesty Sveriges jämlikhetsstrategi, ska sträva efter en bred representation av kandidater som speglar den svenska befolkningen."

Förslaget innehåller även en reglering om att det i valberedningen ska ingå minst en person som är under 25 år, när personen väljs, eller en person som är medlem i studentgrupp (kan vara äldre än 24 år).

Styrelsen ser att det ofta är en styrka för organisationen att personer som tillskansar sig erfarenhet av ett förtroendeuppdrag väljer att ställa upp för omval och ges möjlighet att bidra till att utveckla uppdraget. Styrelsen vill därför understryka att styrelsens intention inte är att försvåra möjligheten till omval, utan bygger på förtroende för valberedningens integritet och förmåga att hantera den jävsproblematik som förslaget innebär.

Fördelar med förslaget

Genom att valberedning får ansvar för att bereda samtliga val till Amnesty Sveriges förtroendeorgan skapas bättre förutsättningar för en tydlig och bred kommunikation om nomineringsprocessen och ett enhetligt arbetssätt i beredningen.

Förslaget följer direktdemokratins logik genom att förslaget till valberedning bereds och presenteras av ett förtroendeorgan som är tillsatt av årsmötet.

Genomförandet

Styrelsen föreslår en övergångsmodell där valberedningen tillsätts enligt nu rådande stadgar, med den ändring att föreslagen suppleant istället väljs till ordinarie ledamot i valberedningen, för en period av ett år. Styrelsen föreslår också att valberedningen ges möjlighet att adjungera ytterligare en person till valberedningen fram till årsmötet 2024.

Inför årsmötet 2024 ska valberedningen föreslå kandidater till valberedningen i enlighet med reviderade stadgar, det vill säga att valberedningen ska bestå av sex ordinarie ledamöter och en suppleant.

Valberedningen har i samband med styrelsens förankring av förslaget inkommit med önskemål om ett antal redaktionella ändringar i direktivet. Dessa framgår i bilaga 2 Ändringar i Direktiv för valberedningen till följd av förslaget, kopplat till förslag 1, röd text.

Årsmötet föreslås besluta

att sektionens stadgar ändras på följande sätt:

7.5 [...]

*“valberedningens förslag avseende stadgeenliga val (utom val till valberedningen)
~~distriktens förslag avseende valberedningen~~”*

7.6 [...]

“val av valberedning:

*a) ~~sex fem~~ ordinarie ledamöter som väljs för en tid av två år med val av tre ena
året och*

tre två det andra året och med en ordförande som väljs internt

b) en suppleant som väljs för en tid av ett år”

att fastställa föreslagna ändringar och tillägg i Direktiv för valberedningen (bilaga 2, förslag 1);

att ge styrelsen i uppdrag att avbesluta direktiv för valberedningens valberedning;

att som övergångsmodell för ett utökat uppdrag för valberedningen välja föreslagen suppleant till valberedningen till ordinarie ledamot för en period av ett år;

att som övergångsmodell för ett utökat uppdrag för valberedningen ge valberedningen möjlighet att adjungera ytterligare en person till valberedningen fram till årsmötet 2024;

att förklara beslutet omedelbart justerat.

STYRELSENS FÖRSLAG 2: Tillägg i Direktiv för valberedningen kopplat till partipolitisk obundenhet

Bilagor

Bilaga 4: Sammanfattning av Amnestyrörelsens principer gällande opartiskhet, oberoende och partipolitisk obundenhet (översatta till svenska)

Bilaga 5: Amnesty International Social Media Policy (engelska)

Frågan om Amnesty Sveriges opartiskhet, oberoende och partipolitiska obundenhet har aktualiserats under 2022, i samband med Amnesty Sveriges valkampanj och riksdagsvalet i Sverige.

För att säkerställa att valberedningen lägger vikt vid att föreslagna kandidater till förtroendeposter inom Amnesty Sverige förstår och lever upp till de krav Amnesty ställer på opartiskhet, oberoende och partipolitisk obundenhet, föreslår styrelsen ett par tillägg i valberedningens direktiv.

Tilläggen innebär att valberedningen ska förmedla och beakta de gemensamma principer som Amnesty International har fastslagit gällande opartiskhet, oberoende och partipolitisk obundenhet. Principerna omfattar bland annat följande:

- Amnesty tar inte ställning till vem som uppbär politisk makt. Amnesty som organisation stödjer inte/motsätter sig inte specifika politiska partier, specifika ledare eller en viss ideologi.
- Amnesty kritiserar beteenden som undergräver mänskliga rättigheter, snarare än politiska aktörer eller ideologier. Det betyder att Amnesty fokuserar på att kritisera specifika uttalanden, ageranden, lagförslag med mera, snarare än att rikta generell kritik mot ett politiskt parti eller dess representanter.
- Amnesty stödjer specifika förändringar för att säkra mänskliga rättigheter snarare än politiska eller ekonomiska ideologier. Amnesty tar exempelvis inte ställning för/emot kommunism, liberalism eller konservatism. Amnesty uppmanar också stater att skydda och förverkliga mänskliga rättigheter, oavsett ekonomiskt system och uttalar sig inte om vilka stater, partier eller individer som är bättre eller sämre för mänskliga rättigheter.

Enligt dessa principer bör inte talespersoner, och andra som innehar en roll där de uppfattas som en representant för organisationen, uttrycka partipolitiska sympatier offentligt.

I Amnestys internationella policy för sociala medier framgår också att det är viktigt att *talespersoner och andra som innehar en roll där de uppfattas som en representant för organisationen* inte agerar på ett sätt som kan skada Amnesty Internationals trovärdighet som partipolitisk obunden organisation. I riktlinjerna framgår vidare att personer som offentligt identifierar sig som medarbetare på Amnesty eller personer som uppfattas som en representant för organisationen inte ska uttrycka partipolitiska sympatier i exempelvis sociala medier.

Vägval och avgränsningar

Amnesty samlar många människor som står bakom mänskliga rättigheter. Det innebär en bred palett av åsikter och bakgrunder, vilket ofta inkluderar personer som tidigare även har engagerat sig partipolitiskt, exempelvis på kommunal eller regional nivå.

Styrelsen ser därför en risk i att alltför styrande och/eller breda kriterier gällande partipolitisk obundenhet kan bli svåra att följa och riskerar att diskvalificera en ansevärd andel av de som nu är, och historiskt har varit, aktiva inom organisationen. Urvalet kommer även alltid, oavsett reglering, att kräva en individuell bedömning av valberedningen.

Styrelsen förordar därför att det i Direktiv för valberedningen tydligt framgår att valberedningen ska ta Amnestys partipolitiska oberoende i beaktande i sin urvalsprocess, samt säkerställa att de kandidater som ingår i valberedningens förslag förstår vad det innebär för dem personligen. Styrelsen förordar inte att det specificeras kriterier för vem som är, respektive inte är, valbar. Det vill säga, att direktiven till exempel skulle ange på vilken nivå valbara kandidater får ha varit partipolitiskt aktiva tidigare, tidsgränser för detta och så vidare.

Förslag

I svenska sektionens Direktiv för valberedningen (senast fastställda 2020) fastslås att valberedningen varje år ska fastställa kriterier för urval av kandidater till de förtroendeuppdrag som ska tillsättas, samt att valberedningen i sitt arbete ska beakta Amnestys nationella och internationella styrdokument. Valberedningen ska också genomföra en bakgrundskontroll av kandidater till förtroendeposter, men direktiven specificerar inte närmare vad en sådan bakgrundskontroll bör innehålla.

Styrelsen föreslår ett tillägg i Direktiv för valberedningen som specifikt pekar på valberedningens uppdrag i att värna Amnestys partipolitiska oberoende. Styrelsen föreslår också ett tillägg som tydliggör valberedningens ansvar för att säkerställa att de kandidater valberedningen föreslår till förtroendeposter förstår att de i egenskap av förtroendevalda kan uppfattas som representant för organisationen och därmed inte bör uttrycka partipolitiska sympatier offentligt (till exempel i sociala medier med mera) och inte kan agera på ett sätt som kan skada Amnesty Internationals trovärdighet som partipolitisk, obunden organisation.

Vidare föreslår styrelsen ett tillägg som tydliggör de krav Amnesty och Svensk Insamlingskontroll har på styrelseledamöter vad gäller att lämpliga och i ekonomiska frågor kunniga personer ska ansvara för insamlingsorganisationens verksamhet. Det vill säga att styrelseledamöter inte får vara satta i konkurs, meddelade näringsförbud eller ha betalningsanmärkningar och/eller förfallna och obetalda skatteskulder. Detta granskas genom kreditupplysning strax före årsmötet, men är viktigt att valberedningen försäkras sig om tidigare i processen, genom att diskutera det med potentiella kandidater.

Årsmötet föreslås besluta

att i Direktiv för valberedningen, under avsnittet "Kriterier för urval av kandidater" lägga till följande:

"Valberedningen ska i sin utvärdering av kandidater till förtroendeposter ta särskild hänsyn till att Amnesty Sverige ska uppfattas som en oberoende och partipolitiskt obunden organisation."

samt

"Valberedningen ska särskilt beakta att kandidater till styrelseposter i sektionsstyrelsen och Amnestyfondens styrelse inte får vara satta i konkurs, meddelade näringsförbud eller ha betalningsanmärkningar och/eller förfallna och obetalda skatteskulder."

att i Direktiv för valberedningen, under avsnittet "Urvalsprocess" lägga till följande:

"Valberedningen ska i sin urvalsprocess säkerställa att kandidater till förtroendeposter förstår att de i egenskap av förtroendevalda kan uppfattas som en representant för organisationen och därmed inte bör uttrycka partipolitiska sympatier offentligt."

STYRELSENS FÖRSLAG 3: Införande av lokalföreningar inom Amnesty Sverige

Bilagor

Bilaga 1: Ändringar i sektionens stadgar till följd av förslagen

Bilaga 6: Bakgrund och fördjupning av förslaget om lokalföreningar

Bakgrund

Frågan om vilken föreningsstruktur som bäst gynnar aktivismen inom Amnesty Sverige har diskuterats länge. Särskilt distriktets roll har varit uppe till diskussion, liksom hur Amnestys närvaro lokalt på olika håll i landet kan stärkas. Samtalen har förts på alla nivåer: i grupper och distrikt, på årsmötet, i sektionsstyrelsen och på sekretariatet. Svenska sektionen har genomfört en rad utredningar på området och på flera årsmöten har såväl förslag från styrelsen som motioner från medlemmar, grupper och distrikt hanterat frågan utifrån olika perspektiv.

Distrikten inom Amnesty Sverige fyller en funktion på vissa håll, medan andra distrikt inte har någon verksamhet alls. Även i de distrikt som har fungerande verksamhet upplevs uppdraget som otydligt och övermäktigt, särskilt som det geografiska område som distrikten förväntas täcka ofta är för stort.

Grunden för Amnestys arbete har alltid varit enskilda människor som engagerar sig tillsammans för att påverka stater och makthavare. Amnesty Sverige vill vara en ostoppt rörelse och medlemmars starka och självständiga aktivism och engagemang på lokal nivå är en nyckel till det.

Den föreningsstruktur den svenska sektionen har idag ger oss inte bästa möjliga förutsättningar för att fortsätta att växa och att stärka den lokala aktivismen. Föreningsstrukturen är otydlig och svårtolkad, både för oss inom Amnesty och för den som vill bli aktiv i Amnesty. Det gör det också svårare att samarbeta med andra föreningar och övriga aktörer, framför allt lokalt.

Förslaget om lokalföreningar

Årsmötet föreslås besluta att införa lokalföreningar inom Amnesty Sverige. Till skillnad från dagens distrikt så utgår en lokalförening från en kommun, snarare än ett större geografiskt område. Detta är i linje med hur många andra ideella föreningar är organiserade på lokal nivå.

Förändringen att ersätta distrikten med lokalföreningar är första steget för att skapa en tydlig föreningsstruktur som är lätt att förstå. Det ska vara enkelt att engagera sig i Amnesty. Amnestygrupper och aktivister ska ha lätt att samarbeta på lokal, regional och nationell nivå för att ha bra förutsättningar för att kunna arbeta för mänskliga rättigheter.

Förslaget att införa lokalföreningar bygger på sammanvägningar av en lång rad tidigare utredningar och processer och *Verksamhetsstrategi 2022–2030*. I arbetet med förslaget har aktivister, grupper och distrikt konsulterats på olika sätt.

Läs mer om hur förslaget har tagits fram i **Bilaga 6 Bakgrund och fördjupning av förslaget om lokalföreningar**. Där beskrivs också möjliga konsekvenser för olika delar av rörelsen, synpunkter från aktivister, grupper och distrikt samt svar på frågor som väckts.

Syftet med lokalföreningar är att:

- underlätta för grupper och enskilda aktivister inom Amnesty Sverige att organisera sig lokalt och samordna sin aktivitet, exempelvis när det gäller kampanjer och insamling
- skapa mötesplatser för gemenskap och samarbete mellan aktivister och grupper
- bidra till utveckling av arbetet mot kränkningar av mänskliga rättigheter på lokal nivå och stärka lokal relevans i vårt arbete
- möjliggöra för grupper och aktivister att inom ramen för lokalföreningen gemensamt besluta om och fördela ekonomiska resurser och därmed stärka det lokala självstyret
- göra Amnesty synligt lokalt, vilket både stärker närvaron av våra frågor och sänker tröskeln för den som vill engagera sig hos oss
- vara en möjlig samarbetspart för andra aktörer på samma ort
- underlätta arbetet med att rekrytera, organisera och utbilda medlemmar och aktivister lokalt och därmed stärka det lokala ledarskapet i vår organisation

Lokalföreningar och Amnestygrupper

Det finns två olika typer av grupper inom Amnesty Sverige. Grupper som har valt att ha egen ekonomi är organiserade som en egen juridisk person, det vill säga en egen förening, underställd Amnesty Sverige – på samma sätt som distrikten är. Idag kallar vi dem för redovisningsgrupper.

En del redovisningsgrupper fungerar redan idag till stor del som en lokalförening. De har aktivitet på en viss ort och ansvarar för exempelvis insamling och medlemsrekrytering på den orten. Dessa grupper kan i de flesta fall omvandlas till en lokalförening. Särskilt för de grupper som ansvarar för en butik eller har en lokal så är det steget naturligt.

Andra redovisningsgrupper har i själva verket inte större ekonomisk omsättning än att de skulle kunna fortsätta sin verksamhet utan att vara en egen juridisk person. Flera redovisningsgrupper har redan idag bett sekretariatet om stöd att avvecklas som förening och fortsätta verksamheten som sektionsgrupp. På sikt kan lokalföreningarna underlätta för dessa grupper, som då kan sköta sin ekonomi via lokalföreningen istället.

På vissa orter finns redan samarbetsformer mellan grupper, de har skapats av grupperna för att det har funnits behov av det. Grupperna i Lund samarbetar i Lundaavdelningen och tidigare samarbetade grupperna i Malmö under namnet Malmögrupperna. Med lokalföreningar får vi en form som underlättar och formaliserar den typen av samarbeten.

Successiv förändring med utgångspunkt i befintlig aktivism

Styrelsen föreslår att förändringen genomförs stegvis. När en lokalförening bildas ska det ske därför att det finns underlag till det och för att en lokalförening skulle gynna den aktivism som finns och underlätta för aktivismen att utvecklas och växa på ett hållbart sätt.

Under hösten 2023 kan de dokument och rutiner som behövs för att lokalföreningar ska kunna bildas tas fram. Under tiden kan de distrikt där det idag inte finns någon verksamhet alls avvecklas.

Från och med februari 2024 kan de första lokalföreningarna bildas, där det finns underlag för det. Det kan handla om distrikt som redan idag bara har verksamhet på en ort, redovisningsgrupper som i praktiken redan fungerar ungefär som en lokalförening och lokala samarbetsformer som redan finns etablerade.

De första lokalföreningarna blir piloter för det fortsatta arbetet. Under det kommande året vill vi ta fram former för hur lokalföreningarna ska fungera, tillsammans med befintliga Amnestygrupper och aktivister. Vi vill också föra en dialog med redovisningsgrupperna om hur finansieringen av deras verksamhet ska säkras, med sikte på att i framtiden ha en organisation där enbart lokalföreningarna är egna juridiska personer och grupperna sköter sin ekonomi genom lokalföreningarna.

Samtidigt vill vi hitta former för de verksamheter som inte passar in i strukturen med lokalföreningar. Det handlar bland annat om Amnesty Sápmi, vars verksamhet inte är lokalt begränsad.

Den 31 mars 2025 föreslår vi att alla distrikt är ombildade eller har avvecklats.

Läs mer om hur implementeringen av förslaget kan gå till och vilka konsekvenser det kan få för olika delar av rörelsen i **Bilaga 6: Bakgrund och fördjupning av förslaget om lokalföreningar**.

Valberedningens valberedning

Till detta årsmöte finns också ett förslag som handlar om valberedningens valberedning. Hittills har ordningen varit att distriktsombuden inom sig utser valberedning till valberedningen. Om årsmötet beslutar i enlighet med detta förslag så behöver denna ordning förändras, eftersom distrikten i så fall kommer att avvecklas under de kommande åren.

Årsmötet föreslås besluta

att uppdra åt styrelsen att genomföra förslaget om lokalföreningar inom Amnesty Sverige;

att uppdra åt styrelsen att fastställa standardstadgar för lokalföreningar och att ta fram de övriga dokument och rutiner som behöver finnas på plats för att lokalföreningar ska kunna bildas, senast den 1 februari 2024.

att uppdra åt styrelsen att tillse att distrikten får stöd att ombildas till lokalföreningar där det finns underlag för det, med målet att alla distrikt har ombildats eller avvecklats senast den 31 mars 2025;

att uppdra åt styrelsen att föra en dialog med samtliga redovisningsgrupper om deras behov och om framtida finansiering av deras verksamhet och återkomma med en rapport och i förekommande fall förslag till beslut till årsmötet 2024;

att inga nya redovisningsgrupper bildas från och med årsmötet 2023;

att uppdra åt styrelsen att delrapportera vid varje årsmöte fram till att implementeringen är genomförd och att slutrapportera senast till årsmötet 2026;

att sektionens stadgar ändras på följande sätt:

*5.1 Sektionen verkar genom a) årsmöte, b) extra medlemsmöte, c) Sektionens styrelse, d) Svenska Amnestyfonden, e) distrikt **eller lokalföreningar**, och f) anslutna grupper.*

*5.3 För att genomföra sektionsstyrelsens beslut och ge service till distrikt, **lokalföreningar**, grupper och medlemmar ska Sektionen upprätthålla ett sekretariat, som leds av en generalsekreterare utsedd av sektionsstyrelsen.*

5.4 Till Sektionen finns anslutna grupper. ~~En grupp kan välja att vara en egen juridisk person i form av en ideell förening eller vara direkt underställd Sektionen.~~ Grupper som är egna juridiska personer ska anta av sektionsstyrelsen beslutade

standardstadgar och utformar självständigt sin verksamhet inom ramen för dessa standardstadgar. Medlem i grupp skall vara medlem av svenska sektionen av Amnesty International. Om en grupp inte fullgör sina åligganden gentemot Sektionen eller om dess verksamhet är oförenlig med Amnesty Internationals åtagande, har sektionsstyrelsen rätt att upplösa gruppen. Sektionsstyrelsens beslut om upplösning ska fattas med 2/3 majoritet. Grupp som upplösts av sektionsstyrelsen har rätt att överklaga beslutet inför nästkommande årsmöte.

5.7 Amnesty Sverige stödjer medlemmar och grupper att bilda lokalföreningar med en kommun eller en ort som bas. Lokalföreningarna är ideella föreningar underställda Amnesty Sverige. De ska anta av sektionsstyrelsen beslutade standardstadgar och bildandet av en ny lokalförening godkänns av sektionsstyrelsen. Sektionsstyrelsen kan besluta om bildandet av en lokalförening med annan bas än en kommun eller ort om särskilda skäl föreligger.

7.3 Sektionens styrelse, distrikt, **lokalföreningar**, grupper och medlemmar har förslagsrätt till årsmötet.

7.5 Följande handlingar ska utsändas till alla grupper, distrikt, **lokalföreningar** och årsmötesdeltagare samt göras tillgängliga för medlemmarna senast fyra veckor före årsmötet:

7.7 Avskrift av justerat protokoll från årsmötet ska sändas till eller på annat sätt göras tillgänglig för alla grupper, distrikt, **lokalföreningar** och årsmötesdeltagare senast 30 dagar efter årsmötet.

8.3 Avskrift av justerat protokoll från extra medlemsmöte ska sändas till eller på annat sätt göras tillgänglig för alla grupper, distrikt, **lokalföreningar** och mötesdeltagare senast tre veckor efter extra medlemsmöte.

STYRELSENS FÖRSLAG 4: Nytt direktiv med mera för Granskningskommittén

Bilagor

Bilaga 1: Ändringar i sektionens stadgar till följd av förslagen

Bilaga 7: Rapport - Översyn av Granskningskommitténs uppdrag

Bilaga 8: Nuvarande direktiv för Granskningskommittén

Bakgrund

Granskningskommittén (GK) är ett förtroendeorgan inom den svenska Amnestyverksamheten som funnits sedan 1995. GK:s nuvarande uppdrag finns beskrivet i dokumentet "Direktiv för Granskningskommittén", som antogs av Amnesty Sveriges årsmöte 2014. Enligt direktiven ska GK utöva tillsyn över svenska sektionen och svenska Amnestyfondens verksamhet ("Amnesty Sverige") genom olika granskningar.

Till årsmötet 2019 framförde GK att det finns skäl att direktiven för GK ses över, bland annat mot bakgrund av att det i direktiven inte närmare framgår på vilket sätt granskningsarbetet ska bedrivas. GK framförde att en översyn och utveckling av direktiven som mer tydligt anger GK:s uppgifter och inriktning bör kunna bidra till att stärka Amnesty Sverige som organisation.

Januari 2020 gav GK ett utredningsuppdrag till en liten grupp personer som varit aktiva eller anställda inom Amnesty Sverige. Uppdragsgruppen skulle lämna förslag på hur en modern intern funktion för kontroll, styrning och riskhantering bör organiseras inom Amnesty Sverige, samt hur Amnesty Sveriges framtida funktion för intern kontroll, styrning och riskhantering ska utformas.

I uppdragsgruppen har följande personer ingått:

- Hanna Roberts, bland annat fd ordförande för Amnesty Sverige, fd ledamot i den internationella styrelsen för Amnesty (produktansvarig Stewardship, Morningstar Sustainalytics)
- Sofia Halth, bland annat fd ordförande för Amnesty Sverige (mobiliseringschef Naturskyddsföreningen)
- Peter Kvist, fd avdelningschef på Amnesty Sverige (avdelningschef på Ekonomistyrningsverket)
- Hanna Laustiola (ingick i gruppen under år 2020), fd anställd på Amnesty Sverige (generalsekreterare Läkare i Världen)

Utredningen har lämnat sin rapport och därmed sina förslag till förändringar till granskningskommittén, som ställer sig bakom dessa. Rapporten har även gått till sektionsstyrelsen som också ställer sig bakom förslagen och därför väljer att lägga fram dessa till årsmötet.

Förslag

Förslagen utgår från att medlemmarna på årsmötet fattar vissa beslut, samt väljer en styrelse att genomföra besluten och förvalta organisationen fram till nästa årsmöte. Uppdraget för granskningen är därför att tillgodose medlemmarnas behov av trygghet med att så faktiskt sker och på ett regelmässigt rätt sätt.

Sammantaget föreslås att GK får ett smalare men mer formellt och betydelsefullt uppdrag. Detta framkommer i samband med årsmötet. Förslaget innebär att GK ska göra ett fast uttalande med en rekommendation avseende ansvarsfrihet. Dessutom ska GK uttala sig om styrelsen uppfyllande av årsmötesbeslut.

Däremot föreslås att GKs granskningsomfång begränsas till uppfyllandet av årsmötesbeslut samt att styrelsen har system, strukturer och rutiner för att säkerställa god intern styrning och kontroll av efterlevnad av de regelverk inom vilka Amnesty Sverige verkar. Det innebär att GKs rapport till årsmötet blir kortare än dagens format.

Årsmötet föreslås besluta

att direktivet för granskningskommittén ska ha följande lydelse:

Granskningskommittén ska bedriva en oberoende granskning av svenska sektionen av Amnesty Internationals (nedan sektionen) och svenska Amnestyfondens verksamhet genom att:

*granska att årsmötesbeslut uppfylls, att styrelsen har system, strukturer och rutiner för att säkerställa god intern styrning och kontroll avseende efterlevnad av de regelverk inom vilka Amnesty verkar,
granska att sektionens och Amnestyfondens verksamheter löpande utvärderas.*

Granskningskommittén ska årligen efter årsmötet ta fram en granskningsplan för kommande årsarbete. Granskningsplanen ska delges styrelserna inom tre månader efter årsmötet.

Granskningskommittén ska återkommande rapportera sina iakttagelser och slutsatser till respektive styrelse, samt avge skriftlig berättelse (ett fast uttalande med rekommendation om ansvarsfrihet för styrelserna) och rapport till årsmötet avseende det föregående verksamhetsåret.

Intern information, i enlighet med respektive styrelses regelverk, kan vid behov göras tillgänglig för Granskningskommittén. Granskningskommitténs medlemmar får inte förmedla sådan information till någon obehörig. Detta gäller även efter det att uppdraget har upphört.

att granskningskommittén vid årsmötet avger berättelser avseende sektionen och Amnestyfonden och i samband dessa också föreslår om styrelserna ska beviljas ansvarsfrihet;

att uppdra åt granskningskommittén att ta fram en standardiserad revisionsberättelse;

att sektionens stadgar ändras på följande sätt:

7.5 [...]

granskningskommitténs **berättelser avseende Sektionen respektive Amnestyfonden** rapport om det föregående årets verksamhet

7.6 [...]

Sektionsstyrelsens, **granskningskommitténs** och revisorernas berättelse avseende Sektionen

[...]

Amnestyfondens, **granskningskommitténs** och revisorernas berättelse avseende Amnestyfonden

att granskningskommitténs ställningstaganden avseende om årsmötesbeslut kan anses vara uppfyllda ska biläggas styrelsens redovisning av detsamma.

STYRELSENS FÖRSLAG 5: Ändringar i sektionens stadgar gällande rätten att teckna firma

Bilagor

Bilaga 1: Ändringar i sektionens stadgar till följd av förslagen

I Granskningskommitténs rapport till Årsmötet 2022 rekommenderar GK följande:

“S2-2022 att punkt 10.9 i stadgarna ändras så det anges att Sektionens firma tecknas av styrelsen, eller om styrelsen så beslutar, av två styrelseledamöter gemensamt eller av en styrelseledamot tillsammans med generalsekreteraren. För den löpande verksamheten, kan styrelsen besluta att Sektionens firma ska tecknas av generalsekreteraren i förening med namngiven medarbetare eller av två namngivna medarbetare gemensamt.”

Enligt gällande stadgar punkt 10.9 *“Sektionsstyrelsen bestämmer vilka som har rätt att teckna Sektionens firma”* anser GK att styrelsen ges *“en onödigt vidsträckt behörighet för Sektionens styrelse att besluta om t.ex. ensam firmateckningsrätt för styrelseledamot eller annan. GK anser att effektiviteten i att ha vidsträckt behörighet inte på ett ändamålsenligt sätt väger upp riskerna med detsamma.”*

Vid styrelsens möte i september 2022 beslutade styrelsen, utifrån ovan rekommendation från Granskningskommittén, *“att ge sekretariatet, i samarbete med styrelsens kassör, i uppdrag att till styrelsens decembermöte utreda frågan om eventuellt förslag till stadgeändring kopplad till rätten att teckna sektionens firma”*.

Styrelsens kassör, Tanja Yliniva, och avdelningschef för resurser och styrning, Lena Arvidson, har haft möte med representant från GK, Katarina Jansson, för en kompletterande dialog. Utifrån framförda synpunkter och i samråd med Amnesty Sveriges revisorer från BDO föreslår styrelsen en förändring i teckningsrätten.

Årsmötet föreslås besluta

att sektionens stadgar ändras på följande sätt:

10.9 Sektionsstyrelsen bestämmer vilka som har rätt att teckna Sektionens firma. **Firma ska tecknas två i förening. För den löpande verksamheten, kan styrelsen besluta att Sektionens firma ska tecknas av generalsekreteraren i förening med namngiven medarbetare eller av två namngivna medarbetare i förening.**

STYRELSENS FÖRSLAG 6: Ändringar i sektionens stadgar gällande digitala årsmöten

Bilagor

Bilaga 1: Ändringar i sektionens stadgar till följd av förslagen

I Granskningskommitténs rapport till Årsmötet 2022 rekommenderar GK följande:

“S1-2022 att sektionen lämnar förslag till ändring av stadgarna om årsmötet ska kunna genomföras digitalt även då restriktioner om sammankomster inte föreligger. (3.1.1)”

Enligt gällande stadgar punkt 7.1 står följande: *“Sktionens årsmöte ska hållas senast den 15 maj på tid och plats som sektionensstyrelsen bestämmer.”*

Under och efter restriktionerna kopplade till covid-19-pandemin har Amnesty Sverige, Amnesty International och många andra organisationer etablerat bra förutsättningar för att hålla större möten digitalt, inklusive beslutsmöten såsom årsmöten. Styrelsen ser att det framöver kan finnas andra anledningar än restriktioner om sammankomster som föranleder beslut om digitalt årsmöte. Det kan till exempel vara anledningar kopplat till resurser, miljöhänsyn och tillgänglighet.

Årsmötet föreslås besluta

att sektionens stadgar ändras på följande sätt:

7.1 Sektionens årsmöte ska hållas senast den 15 maj på tid och plats, **fysisk eller digital**, som sektionensstyrelsen bestämmer.

STYRELSENS FÖRSLAG 7: Medlemsavgifternas storlek 2024

Medlemsavgifterna i Amnesty Sverige har sedan 1998 varit 240 kr/år för helbetalande och 160 kr/år för delbetalande medlem. Sedan 2019 är medlemsavgiften för personer under 18 år 0 kr.

Den delbetalande avgiften omfattar efter beslut på årsmötet 2005 personer under 20 år och är ett alternativ för unga som inte har möjlighet att betala via autogiro.

Årsmötet har inte höjt medlemsavgiften sedan 1998. Det är våra medlemmar och givare som gör det möjligt för Amnesty att förändra och skapa förutsättningar för att mänskliga rättigheter respekteras. År 2023 ser vi att mänskliga rättigheter utmanas och hotas på många håll i världen och vårt arbete som människorättsorganisation behövs mer än någonsin. Medlemsavgiften utgör en del av finansieringen av Amnestys arbete och våra ekonomiska förutsättningar för att kunna skapa förändring behöver stärkas på flera håll. Att höja medlemsavgiften för första gången på 25 år är ett av de sätt som möjliggör att vårt arbete för mänskliga rättigheter kan fullföljas och att vi fortsätter vara en ostoppar rörelse och en viktig människorättsorganisation.

Vi föreslår därför en höjning av medlemsavgiften till 360 kr per år.

Enligt Amnestys globala ungdomsstrategi ska Amnesty jobba för att sänka trösklarna för unga att engagera sig i organisationen. Styrelsen anser att det är positivt att behålla en lägre tröskel för medlemskap för unga. Utifrån det ser vi att höjningen inte ska gälla personer under 25 år, som omfattas av ungdomsstrategin.

Årsmötet föreslås besluta

att den helbetalande medlemsavgiften fastställs till 360 kronor per år för 2024;

att medlemsavgiften för personer under 25 år hålls oförändrad till 240 kr per år för 2024;

att den delbetalande medlemsavgiften hålls oförändrad till 160 kronor per år för 2024 och omfattar personer under 20 år;

att avgiften för medlemmar under 18 år hålls oförändrad till 0 kr för 2024.